

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

21.08.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Евакуація цінностей, реєстр Музейного фонду і розширення «єКниги»: Рада прийняла за основу проєкт про посилення захисту культури. – Валерія Буняк](#)

[У новій Програмі діяльності Кабміну немає окремого пункту про стійкість медіа. Мінкульт пояснив, чому. – Валерія Буняк](#)

[У 2027 році для учасників «Тисячовесни» створять регулювання ІІІ. – Наталія Данькова](#)

[Організатори ініціативи «Тисячовесна»: Підстав для перегляду результатів немає. – Наталія Данькова](#)

[Як серед переможців «Тисячовесни» з'явився Палац «Україна», а фільм Сеїтаблаєва зник після оголошення: пояснення. – Оксана Заблоцька](#)

[На проєкти переможців «Тисячовесни» передбачено 3,37 млрд грн державних коштів. Невикористані бюджети розподілять додатково. – Наталія Данькова](#)

[«Тисячовесна 2026»: за що критикують програму і що з цим робити? – Олександра Поворозник](#)

[росіяни атакували Херсонський художній музей, будівля загорілася. – Владислав Гладкий](#)

[У Житомирі відновлюють обласну бібліотеку для дітей та юнацтва після російської атаки. – Марина Лозко, Марія Сорока](#)

Вшанування пам'яті

[Як хвилина мовчання стала щоденною практикою: розмова зі співзасновницею ГО «Вшануй» Катериною Даценко](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Україна запровадила санкції проти авторів мультсеріалу «Маша та Ведмідь». – Діана Горон](#)

[Нацрада заборонила ще два російські онлайн-кінотеатри. – Наталія Данькова](#)

Фестивалі

[Фестиваль «Кримський інжир» змінив програму 21 серпня через День жалоби за загиблими внаслідок атаки рф. – Людмила Слободенюк](#)

Музика

[В Одеській філармонії відбудеться міжнародний фестиваль сучасної музики. – Лада Вербицька](#)

Візуальні мистецтва

[«Україна, скорб у війні»: в Іспанії відкрили фотовиставку про культурну та природну спадщину України. – Тетяна Палаєвська](#)

[Андрій Бояров: Анемоя* після виверження. – Наталія Ромік](#)

[У Харкові відкриється швидкоплинна виставка «Люстерка». – Олексій Содома](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Стрічку дніпровського планетарію покажуть на кінофестивалі у США. – Віолетта Луньова](#)

[Відреставровану «Криницю для спраглих» Ілленка покажуть на кінофестивалі в Нью-Йорку. – Оксана Мамченкова](#)

[Таня Миронишена: «Кіно – це один зі способів говорити світу про Україну». – Ірина Семенюта](#)

[Обери свого Скрябіна. Рецензія на документальний фільм «Кузьма. Страшно веселий». – Кромф Ігор](#)

[«Спроможні»: якісна та затребувана пропаганда. – Дмитро Десятерик](#)

[Не тільки «Петрик П'яточкін»: які українські фільми вийдуть у кіно. – Марта Гнат](#)

[«Астенічний синдром» Кіри Муратової покажуть у київському «Жовтні»](#)

Просвітництво

[У Луцьку відкрили банерну виставку про видатних українців. – Микола Шмигін](#)

Література. Книговидавання

[На повне відновлення після удару знадобиться 3–5 років – Віктор Круглов](#)

Музейна справа

[У Львові відкрили фотовиставку краєвидів міста другої половини XIX ст. – Микола Шмигін](#)

Охорона культурної спадщини

[Роман Маленков: «На території НаУКМА, можливо, похований гетьман Сагайдачний. Але ми можемо про це і не дізнатися». – Наталія Лебідь](#)

[Дев'ять київських вітражів про медицину різних епох визнали культурною спадщиною \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

[У Мармуровій залі Чернівецького університету відреставрують стіни та колони.](#)
[– Зоряна Яремишин](#)

[У Львові вперше відкриють для відвідувачів найдавнішу готичну кам'яницю XV століття \(ФОТО\).](#) – [Микита Кишиневський](#)

Туризм

[Колочава на Хустщині: закарпатське село визнали одним із найкращих туристичних сіл світу.](#) – [Ірина Грабко](#)

Підтримка України у світі

[Британський художник створив 50-метрову картину про підтримку України.](#) – [Дар'я Лобанок](#)

[Голлівудський актор Лієв Шрайбер відвідав Солом'янський район після атаки рф.](#) – [Людмила Онуфреїв](#)

[У Лондоні відкриють російсько-англійську книгарню](#)

Загальні питання

Евакуація цінностей, реєстр Музейного фонду і розширення «єКниги»:
Рада прийняла за основу проєкт про посилення захисту культури. – Валерія
Буняк

Верховна Рада прийняла за основу в першому читанні законопроект № 14391 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення процедур державного управління у галузі культури та культурної спадщини», який передбачає комплексне оновлення законодавства з урахуванням викликів воєнного часу. Законопроект пропонує зміни до понад 20 законодавчих актів для посилення захисту музейних колекцій, вдосконалення управління у сфері культури, підтримки книговидавництва та захисту інфопростору. Зокрема, проєкт передбачає запровадження обов'язкової евакуації Музейного фонду під час воєнного стану, створення правового механізму депозитаріїв музейних предметів та централізованого електронного реєстру фонду. Також документ передбачає можливість тимчасового вивезення культурних цінностей за межі території України для зберігання з метою евакуації. Під час воєнного стану може бути скасовано обмеження щодо строку такого вивезення. Музейні предмети не потрібно буде обов'язково страхувати під час перевезення Україною, якщо їх супроводжуватимуть правоохоронці. Культурні цінності, вилучені в межах санкцій, пропонують безоплатно передавати закладам культури для постійного зберігання у державних музейному, бібліотечному або архівному фондах. Зміни торкнуться і книговидавничої діяльності – пропонується уточнити поняття «розповсюдження видавничої продукції», врегулювати її продаж через електронну комерцію, спростити підтвердження права книгарень на оренду приміщень за пільговою ставкою. Законопроект посилює захист інформаційного простору від поширення антиукраїнської видавничої продукції, зокрема через електронну комерцію, запроваджує обмеження для російських і білоруських суб'єктів у видавничій сфері та визначає підстави для припинення діяльності видавців. Серед змін – розширення програми «єКнига». Державну допомогу на придбання книжок пропонують надавати не лише 18-річним українцям, а й батькам новонароджених. Розмір допомоги становитиме 998,40 грн. Серед іншого передбачається відновлення конкурсів на посади керівників закладів культури після завершення спрощеного режиму, запровадженого на початку повномасштабної війни. Для територій, де через безпекову ситуацію провести звичайний конкурс неможливо, пропонують встановити окрему процедуру. «Війна щодня ставить перед культурною сферою виклики, які потребують чітких рішень. Ми маємо забезпечити механізми для ефективної евакуації та безпечного зберігання музейних колекцій, підтримувати українську книгу, захищати інформаційний простір і посилювати культурні інституції. Законопроект № 14391 дає державі й культурним установам більше інструментів для захисту української культури. Дякую Верховній Раді за підтримку законопроекту, до другого читання продовжимо роботу над тим, щоб ці механізми були максимально дієвими», – зазначила віцепрем'єр-міністерка України з гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/252012/2026-08-20-evakuatsiya-tsinnostey-reiestr-muzeynogo-fondu-i-rozshyrennya-ieknygy-rada-pryynyala-za-osnovu-proiekt-pro-posylennya-zakhystu-kultury/>

У новій Програмі діяльності Кабміну немає окремого пункту про стійкість медіа. Мінкульт пояснив, чому. – Валерія Буняк

17 серпня уряд схвалив Програму діяльності Кабінету Міністрів України. Документ передано на розгляд Верховної Ради. Прем'єр-міністр С. Корецький у своєму телеграм-каналі зазначив, що основна мета програми – «вистояти та перемогти у війні за незалежність». Водночас голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова Я. Юрчишин звернув увагу на те, що в документі немає окремого треку стійкості медіа. Зокрема, за його словами, програма не враховує питання інформування прифронтових громад, створення умов для роботи журналістів під час блекаутів, посилення суспільного мовника, захисту медійників від переслідувань, незаконного утримання, поранень та інших ризиків під час роботи в умовах війни. Також Юрчишин висловив зауваження щодо стратегічних комунікацій. На його думку, хоча в програмі йдеться про формування образу України як європейської інноваційної країни та безпекового гаранта, цілісної політики у сфері стратегічних комунікацій документ не містить. Юрчишин додав, що уряд теоретично може врахувати пропозиції парламенту, доопрацювати програму та подати її на заміну. Водночас він припускає, що більшість депутатів може просто підтримати документ у нинішньому вигляді. Тому, за словами депутата, він не став чекати розгляду у Верховній Раді й звернувся до прем'єр-міністра із закликом ініціювати відповідні заходи. Програма містить 77 сторінок. Уряд визначає 12 стратегічних цілей, згрупованих відповідно до чотирьох напрямів (зміцнення стійкості та наближення справедливого миру, відновлення та розвиток людського капіталу, побудова спроможної європейської держави, прискорення відновлення та економічного розвитку). Для досягнення цілей визначили відповідальних членів уряду. Так, Мінкульт відповідатиме за такі з них: посилення спроможності закладів культури через інституційну реформу; системне представлення української культури у світі; збереження і розвиток потенціалу культурної спадщини; зміцнення інформаційної та мовної стійкості населення України; стимулювання розвитку креативних індустрій як драйвера економіки. При цьому в тексті прямо не згадуються медіа, робота чи безпека журналістів. У відповідь на запит пресслужба Міністерства культури зазначила, що питання підтримки медіа в програмі є: воно закладене в операційну ціль «Зміцнення інформаційної та мовної стійкості населення України». Серед завдань для досягнення цієї цілі – посилення спроможності держави у сфері інформаційної безпеки та захисту інфопростору, реалізація ініціативи «Тисячovesна», створення сталого українськомовного інфопростору, реалізація проєкту «Інформація без бар'єрів», збільшення кількості наукових матеріалів про українську історію та розвінчування антиукраїнської пропаганди. «Важливо розуміти логіку документа: Програма задає напрями, а конкретні заходи під кожне завдання прописуються у щорічному Плані пріоритетних дій

Уряду. Тобто широке формулювання завдання 4.1 – це не „загальні слова”, а рамка, всередині якої вже сплановано цілком предметні кроки», – зазначили в Мінкульті. Так, у межах завдання про посилення інформаційної безпеки є такі кроки: розроблення проєкту указу президента щодо Стратегії інформаційної безпеки, реалізація проєкту з медіаграмотності «Фільтр», проведення спільно з Міноборони інформкампанії із залученням медіа та НСЖУ, виконання Плану заходів з реалізації кампанії Ради Європи «Журналісти мають значення» в Україні. «Щодо інформування прифронтових громад – це не плани, а те, що Мінкульт робить уже зараз», – зазначили в міністерстві. За даними відомства, на підставі наказів від червня та липня 2026 року випускають 12 друкованих видань для прифронтових областей, які розповсюджують безкоштовно («Вісник громад Сумщини», «Вісті Придніпров'я», «Незламна Миколаївщина», «Миколаївські новини», «МИГ», «Вперед», «Гривна», «Новий день для Херсонщини», «Повернись на 100%», «Слобідський край», «Шлях Воїна» та «Сапер»). Через ці медіа поширюють інформацію, зокрема, про безпеку, соціальні послуги й гуманітарну допомогу, відновлення житла, зміни в законодавстві, роботу органів влади, транспорт та офіційні повідомлення військових адміністрацій, поліції тощо. Щодо Суспільного мовлення в Мінкульті зазначили, що його фінансування визначається законом про держбюджет. Цьогоріч на підтримку НСТУ передбачено 2,472 млрд грн, що на 297 млн грн більше, ніж торік. На думку міністерства, ця сума «повністю покриває потребу компанії». Щодо стратегічних комунікацій Мінкульт послався на зміни в повноваженнях Держкомтелерадіо. З 1 січня воно є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який, зокрема, відповідає за державну політику у сферах іномовлення, популяризації України у світі, інформаційного суверенітету, медіа, інформаційній та видавничій сферах. На Держкомтелерадіо також покладено завдання щодо забезпечення формування та реалізації стратегічних комунікацій. У Мінкульті додали, що питання розвитку системи державних стратегічних комунікацій має бути вирішене в межах Стратегії інформаційної безпеки. «Детектор медіа» також звернувся до Кабміну із запитом та очікує на відповідь. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/251999/2026-08-20-u-noviy-programi-diyalnosti-kabminu-nemaie-okremogo-punktu-pro-stiykist-media-minkult-poyasnyv-chomu/>

У 2027 році для учасників «Тисячовесни» створять регулювання ІІІ. – Наталія Данькова

У 2027 році організатори планують низку нововведень для проєкту «Тисячовесна». Про це під час брифінгу 20 серпня розказала Т. Бережна, віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури України. За її словами, планується створити регулювання для залучення ІІІ: «Це дуже важливо, тому що багато експертів казали, що в них сіпались очі від однотипних презентацій». Також буде збільшено прохідний бал. «Можливо, це полегшить боротьбу у третьому турі», – сказала міністерка. Окрім цього, планується вдосконалити рамки експертного оцінювання, дебюти виокремлять

в особну категорію, з'явиться напрям «Книжки» (підтримка для авторів, редакторів, друкарень). І планується запуск освітнього напрямку для подавачів (для тих, хто реалізовуватиме проєкти). Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/252001/2026-08-20-u-2027-rotsi-dlya-uchasnykiv-tysyachovesny-stvoryat-regulyuvannya-shi/>

Організатори ініціативи «Тисячовесна»: Підстав для перегляду результатів немає. – Наталія Данькова

Станом на зараз у Міністерстві культури немає жодної офіційної заяви чи звернення про конфлікт інтересів. Про це під час брифінгу 20 серпня сказала Т. Бережна, віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури України. «Наша мета, щоб оцінки давали професіонали. Не теоретики, а ті, хто робив це роками і знають, що таке кошторис, сценарій, копродукція, співфінансування. Але спільнота не безмежна. І таких людей в Україні небагато. Її експертами, її аплікантами були одні й ті самі люди. Тому ми розробили систему запобігання конфліктам інтересів», – сказала міністерка. За її словами, перед жеребкуванням організатори отримали заяви від усіх, хто повідомив про конфлікт інтересів, і вони не могли бути обрані на другому етапі. Коли експерти виявляли додаткові конфлікти інтересів (дізнавалися про знайомого режисера тощо), то вони окремо заявляли про це і не брали участі в оцінюванні цього проєкту. «На пітчингу люди, які мали конфлікт інтересів, не могли голосувати за проєкт, брати участь у голосуванні. Дехто виходив, коли обговорювали такі проєкти», – додала Бережна. А. Осіпов, голова Державного агентства України з питань кіно, сказав, що не вистачало опції, за якої експерти та заявники можуть подати заяву про потенційний конфлікт інтересів чи упереджене ставлення когось з експертів: «Конфлікт інтересів може бути як в плюс, так і в мінус». Тому це буде додане в наступному етапі «Тисячовесни». Бережна зазначила, що наразі аналізуватимуть усі зауваження від культурної спільноти. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/251996/2026-08-20-organizationaly-initsiatyvy-tysyachovesna-pidstav-dlya-pereglyadu-rezultativ-nemaie/>

Як серед переможців «Тисячовесни» з'явився Палац «Україна», а фільм Сеїтаблаєва зник після оголошення: пояснення. – Оксана Заблоцька

Державне агентство України з питань кіно та Держмистецтв пояснили, чому перелік переможців «Тисячовесни» у секції кіно змінився після оголошення. Зокрема, в ньому з'явився проєкт Національного палацу мистецтв «Україна», а фільм «Жовто-блакитне» А. Сеїтаблаєва та З. Буадзе – зник. Голова Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти О. Россошанська зазначила, що з Палацом «Україна» сталася технічна помилка під час оголошення результатів в Івано-Франківську. Вона наголосила, що офіційним є перелік переможців, оприлюднений на сайті Держмистецтв, а там опублікували одразу коректний список. Водночас голова Держкіно А. Осіпов пояснив ситуацію з проєктом «Жовто-блакитне». За його словами, спочатку він був у переліку резервних проєктів, але через помилку під час підготовки

фінального списку його внесли до числа переможців і оголосили зі сцени. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1383788-ak-sered-peremozciv-tisacovesni-zavivsa-palac-ukraina-a-film-seitablaeva-znik-pisla-ogolosenna-poasnenna/>

На проєкти переможців «Тисячовесни» передбачено 3,37 млрд грн державних коштів. Невикористані бюджети розподілять додатково. – Наталія Данькова

Державна підтримка переможців ініціативи «Тисячовесна» становитиме 3,37 млрд грн при загальній вартості проєктів у 5,7 мільярда гривень (решта 2,33 млрд грн – співфінансування). Фінансування отримають 545 проєктів, серед яких 160 фільмів та 31 серіал. 19% від усіх переможців (105 проєктів) складають дебюти. Найбільшу суму (2,013 млрд грн) виділено на ігрові фільми та серіали. Переможців у категорії «Аудіовізуальні шоу та відеоролики для соцмереж» наразі ще визначають експерти. У проєктах домінує розповідь про українські цінності, стійкість, захист ідентичності та біографії визначних постатей (байопіки). Географічно лідирують Київ та область (77,4% переможців). Невикористані у деяких мистецьких напрямках бюджети не віддавали слабшим учасникам. Їхню подальшу долю вирішать на окремих засіданнях експертних комісій, можливо, розподіливши між тими, хто не пройшов раніше. Створення більшості проєктів має завершитися до кінця 2027 року, а фінальні 10% фінансування автори отримають уже після офіційних прем'єр. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/251995/2026-08-20-na-proiekt-y-peremozhtsiv-tysyachovesny-peredbacheno-337-mlrd-grn-derzhavnykh-koshtiv-nevykorystani-byudzhety-rozpodilyat-dodatkovu/>

«Тисячовесна 2026»: за що критикують програму і що з цим робити? – Олександра Поворозник

Навколо цього річної ітерації ініціативи, яку держава планує проводити щороку, вже вирують дискусії у соцмережах і фахових колах: хтось ділиться досвідом учасника чи експертки, хтось пропонує, як удосконалити процедуру наступного року, а хтось взагалі ставить під сумнів доцільність таких ініціатив. Найбільше критики спіткали результати кіно- та телевізійних пітчінгів, які звинуватили у непрозорості, необґрунтованому відборі експертів та непродуманому поділі на окремі категорії. Авторка зібрала реакції на пітчінг та саму програму, зокрема про те, який вплив матиме «Тисячовесна» на кіноіндустрію вже найближчим часом, які системні вади проявилися цього року та як програма може стати ефективнішою. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1383486-tisacovesna-2026-za-so-kritikuut-programu-i-so-z-cim-robiti/>

росіяни атакували Херсонський художній музей, будівля загорілася. – Владислав Гладкий

20 серпня російські військові атакували Херсонський обласний художній музей імені Олексія Шовкуненка. Внаслідок удару загорілося праве

крило будівлі та прилегла господарська споруда. Таким чином у приміщеннях правого крила музею знищено меблі та стільці, частково вигорів паркет у коридорах. У коридорі одного з фондосховищ обгоріли книги. Також у будівлі повністю знищені електропроводка та система опалення. Музей залишився без електропостачання. Постраждалих внаслідок атаки немає. Докладніше:

<https://kherson.rayon.in.ua/news/1095848-rosiiani-atakuvali-xersonskii-xudoznii-muzei-budivlia-zagorilasja>

У Житомирі відновлюють обласну бібліотеку для дітей та юнацтва після російської атаки. – Марина Лозко, Марія Сорока

У Житомирі відновлюють обласну бібліотеку для дітей та юнацтва, яку було пошкоджено внаслідок російської атаки 19 серпня, розповіла директорка закладу Л. Мозгова. Вибуховою хвилею вибило вікна та двері, пошкодило меблі, техніку та частину даху. Докладніше:

<https://suspilne.media/zhytomyr/1383652-u-zitomiri-vidnovluut-oblasnu-biblioteku-dla-ditej-ta-unactva-pisla-rosijskoi-ataki/>

Вшанування пам'яті

Як хвилина мовчання стала щоденною практикою: розмова зі співзасновницею ГО «Вшануй» Катериною Даценко

На YouTube-каналі DIVOCHE.MEDIA вийшов черговий епізод нового сезону подкасту «На її плечах», присвяченого жіночому лідерству. Цього разу розмова про хвилину мовчання, культуру пам'яті та про те, як громадська ініціатива виросла у загальнонаціональну практику і закон. Гостею випуску стала журналістка, співзасновниця громадської організації «Вшануй» К. Даценко, яка разом із полеглою госпітальєркою І. Цибух почала системно говорити про хвилину мовчання о 9-й ранку як про щоденну практику пам'яті. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/08/20/yak-khvylyna-movchannia-stala-shchodennoi-praktykoiu-rozmova-zi-spivzasnovnytsei-ho-vshanuy-katerynoi-datsenko/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Україна запровадила санкції проти авторів мультсеріалу «Маша та Ведмідь». – Діана Горон

Президент В. Зеленський підписав чотири укази, якими ввів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України щодо застосування нових санкцій. Один із них стосується авторів і дистрибуторів мультсеріалу «Маша та Ведмідь». Санкції запроваджено проти п'яти росіян і чотирьох організацій, які причетні до створення та дистрибуції анімаційного серіалу «Маша та Ведмідь», який, за даними ОП, поширює проросійські наративи, замасковані під дитячий контент, що становить загрозу нацбезпеці України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/252013/2026-08-21-ukraina-zaprovadyla-sanksii-proty-avtoriv-multserialu-masha-ta-vedmid/>

Нацрада заборонила ще два російські онлайн-кінотеатри. – Наталія Данькова

Національна рада з питань телебачення та радіомовлення внесла до Переліку аудіовізуальних медіасервісів на замовлення та сервісів провайдерів аудіовізуальних сервісів держави-агресора дві платформи – Muvee та KinoVibe. Регулятор знайшов шість сайтів, що використовуються для надання цих сервісів. Доступ до них на території України підлягає обмеженню постачальниками електронних комунікаційних послуг. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/252005/2026-08-20-natsrada-zaboronyla-shche-dva-rosiyski-onlayn-kinoteatry/>

Фестивалі

Фестиваль «Кримський інжир» змінив програму 21 серпня через День жалоби за загиблими внаслідок атаки рф. – Людмила Слободенюк

Програма першого дня фестивалю складатиметься з промови, а співачка Jamala виконає спеціальну змінену програму з кримськотатарськими народними піснями пам'яті та надії. Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/1383570-festival-krimskij-inzir-zminiv-programu-persogo-dna-cerez-den-zalobi-za-zagiblimi-vnaslidok-ataki-rf/>

Музика

В Одеській філармонії відбудеться міжнародний фестиваль сучасної музики. – Лада Вербицька

Від 22 до 24 серпня в Одеській обласній філармонії імені Давида Ойстраха проходитиме XXXI Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «Два дні та дві ночі нової музики». Докладніше:

<https://odesa.rayon.in.ua/news/1095972-v-odeskii-filarmoniyi-vidbudetsia-miznarodnii-festival-sucasnoyi-muziki>

Візуальні мистецтва

«Україна, скарб у війні»: в Іспанії відкрили фотовиставку про культурну та природну спадщину України. – Тетяна Палаєвська

В іспанському місті Мурсія презентовано фотовиставку «Україна, скарб у війні». Експозицію розміщено просто неба на бульварі Альфонсо X Ель Сабіо. Вона складається з 21 фотографії, які висвітлюють події в Україні через два контрастні виміри. Перша частина експозиції містить роботи фотожурналістки Марії Сеновілли, яка документувала наслідки воєнних дій, руйнування та людські трагедії. Другу частину підготувало Державне агентство розвитку туризму України – це світлини унікальних туристичних, культурних та природних локацій України, які опинилися під загрозою знищення через російські обстріли та окупацію. Докладніше:

<https://zakordon.rayon.in.ua/news/1095866-ukrayina-skarb-u-viini-v-ispaniyi-vidkrili-fotovistavku-pro-kulturnu-ta-prirodnu-spadshhinu-ukrayini>

Андрій Бояров: Анемоя* після виверження. – Наталія Ромік

Протягом 12 червня – 26 липня в краківському Музеї фотографії (MuFo) тривала виставка А. Боярова під назвою «PREANALOGUE POSTDIGITAL». З нагоди виставки на сайті музею опубліковано тексти, присвячені творчості митця. Серед авторів і авторок – куратор виставки Марек Янчик (Краків), а також Адам Собота (Вроцлав), Луїза Надер (Варшава), Т. Кочубінська (Київ) та Наталія Ромік. Продовжуючи цю розмову про практику Боярова, Artslooker публікує українською текст Наталії Ромік, варшавської дослідниці культури пам'яті, архітекторки та мисткині. Докладніше:

<https://artslooker.com/andriy-boiarov-anemoia-pislia-vyverzhennia/>

У Харкові відкриється швидкоплинна виставка «Люстерка». – Олексій Содома

23 серпня на «Платформі сучасного мистецтва» відкриється виставка «Люстерка» мисткині Л. Петрової. Триватиме експозиція лише одну годину. Петрова позиціонує себе як графічна художниця і працює з коміксом, самвидавом, скульптурою та керамікою, вивчає практики народного мистецтва, а також займається альтернативною художньою освітою. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/mirror-exhibition/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Стрічку дніпровського планетарію покажуть на кінофестивалі у США. – Віолетта Луньова

Анімаційний повнокупольний фільм «Полярисими: таємниці Полярної зорі», створений командою Planetarium Noosphere у Дніпрі, потрапив до офіційної програми XXI Міжнародного кінофестивалю Macon Film Festival 2026. Захід проходить 20–23 серпня в місті Мейкон (штат Джорджія, США). Прем'єру української анімації заплановано на 22 серпня. Macon Film Festival є унікальним майданчиком, який поєднує класичний кінематограф (2D/3D) та сферичне кіно для планетаріїв. Фільм розповідає про хлопчика Макса, який під час канікул у бабусі й дідуся відкриває для себе таємниці Полярної зорі та космосу. Це історія про силу мрії, уяву та шлях від дитячого захоплення зоряним небом до реальних космічних польотів. За словами керівника Planetarium Noosphere Dnipro Є. Тура, ця стрічка стала важливим технічним і творчим проривом для команди у сфері комп'ютерної графіки. Раніше її вже демонстрували на Fulldome Festival Brno 2026 у Чехії, а тепер покажуть широкий американській аудиторії. Це вже не перший успіх дніпрян на Macon Film Festival: у 2023 році там презентували стрічку «Український космос» за мотивами робіт художника О. Шупляка. Загалом із 2022 року Planetarium Noosphere створив вже 11 власних повнокупольних фільмів. Джерело:

<https://ktoday.com.ua/103142/strichku-dniprovs-kogo-planetariyu-pokazhut-na-kinofestyvali-u-ssha/>

Відреставровану «Криницю для спраглих» Ілленка покажуть на кінофестивалі в Нью-Йорку. – Оксана Мамченкова

Реставрований фільм «Криниця для спраглих» (1965) режисера Ю. Ілленка буде представлено на цьогорічному Нью-Йоркському кінофестивалі в секції Revival/Currents, повідомляє Fixafilm – компанія, що займалася реставрацією стрічки. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/08/21/760470_vidrestavrovanu_krinitseyu.html

Таня Миронишена: «Кіно – це один зі способів говорити світу про Україну». – Ірина Семенюта

Нещодавно німецько-український фільм «Я рідко прокидаюся мріючи» режисерки І. Штевер і сценаристки А. Мелікової відзначили премією «Довкілля – це якість життя» на міжнародному кінофестивалі в Локарно. У стрічці про молоду квір-пару з України, чиї стосунки проходять випробування війною та гендерним переходом одного з партнерів, головні ролі виконали журналістка Т. Миронишена й український експерт із нейроінклюзії М. Брайт. В основу фільму лягли реальні події з життя друзів Мелікової. В інтерв'ю Миронишена розповідає, як випадкове фото привело її на кастинг, як режисерка вибудовувала стосунки між акторами та чому кіно може розповісти світові про Україну не менше, ніж журналістські матеріали. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/251992/2026-08-20-tanya-myronyshena-kino-tse-odyn-zi-sposobiv-govoryty-svitu-pro-ukrainu/>

Обери свого Скрябіна. Рецензія на документальний фільм «Кузьма. Страшно веселий». – Кромф Ігор

Відгук на документальний фільм студії Knife! Films «Кузьма. Страшно веселий», присвячений лідеру гурту «Скрябін», музиканту та шоумену А. Кузьменку, що вийшов у прокат 13 серпня. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/films/kuzma-strashno-vesely-review/>

«Спроможні»: якісна та затребувана пропаганда. – Дмитро Десятерик

«Спроможні» – частина мультимедійного проєкту в межах міжнародної ініціативи «Культура vs війна», створеного за підтримки Європейського Союзу і Міністерства закордонних справ України. Фільм К. Тарасова – не хроніка війни і не біографічні нариси. У центрі оповіді – відомі люди, котрі досягли найвищого рівня в тому, що роблять: лауреатка Нобелівської премії миру, правозахисниця О. Матвійчук, художник А. Криволап, скрипалька Б. Півненко, співачка Джамала, музичний гурт DakhABrakha, кобзар і військовослужбовець Т. Компаніченко, кінооператор і фотограф С. Михальчук. Фактично, «Спроможні» – це шість монологів-розмірковувань про свою роботу й творчість, про місце України в світі, про війну, про свободу. Докладніше у відгуку:

<https://detector.media/kritika/article/252014/2026-08-21-spromozhni-yakisna-ta-zatrebuвана-propaganda/>

Не тільки «Петрик П'яточкін»: які українські фільми вийдуть у кіно. – Марта Гнат

Незабаром у прокат вийдуть: «Довженко. Перший погляд», «Федько-халамидник», «Петрик П'яточкін» та «Лютий привіт». Докладніше:

https://kino.24tv.ua/premyeri-ukrayinskih-filmiv-shho-vidomo-pro-vihid-kinostrichok_n3126909

«Астенічний синдром» Кіри Муратової покажуть у київському «Жовтні»
Довженко-Центр та кінотеатр «Жовтень» 26 серпня покажуть «Астенічний синдром» К. Муратової. Показ відбудеться в межах ретроспективної програми до 95-річчя кінотеатру, у межах якої щомісяця демонструють знакові стрічки різних десятиліть. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/08/astenichnyj-syndrom-kiry-muratovoyi-pokazhut-u-kyivskomuzhovtni/>

Просвітництво

У Луцьку відкрили банерну виставку про видатних українців. – Микола Шмигін

У «Музейному дворику» Волинського краєзнавчого музею розпочала роботу банерна виставка «Люди Свободи», присвячена постатям, які виборювали українську державність та культуру – Стусу, Горській, Чикаленку та ін. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1095831-u-lucku-vidkrili-banernu-vistavku-pro-vidatnix-ukrayinciv>

Література. Книговидання

На повне відновлення після удару знадобиться 3–5 років – Віктор Круглов

Видавнича корпорація «Ранок» оприлюднила антикризовий план відновлення після ракетного удару по її складах у Харкові. Докладніше:

<https://chytomo.com/na-povne-vidnovlennia-pislia-udaru-znadobytsia-3-5-rokiv-viktor-kruhlov/>

Музейна справа

У Львові відкрили фотовиставку краєвидів міста другої половини XIX ст. – Микола Шмигін

Львівський історичний музей у межах Восьмих львівських фотофестин відкрив виставковий проєкт «ЛьВІВ: РЕТРОСПЕКТИВА. Світлина Юзефа Едера другої половини XIX ст.». Виставка пропонує поглянути на Львів понад 150-річної давнини крізь об'єкти фотографа Юзефа Едера. На світлинах оживає міський простір другої половини XIX століття – вулиці, архітектура та щоденне життя міста. Проєкт поєднує оригінальну фотографічну спадщину Юзефа Едера, історію розвитку фототехнологій, музейні предмети та сучасні цифрові інструменти. Скляні фотопластили та фототехніка, старовинні портрети й світлина залізниць, історичні зображення Львова, 3D-реконструкції будівель та

оживлені фотографії створюють цілісний виставковий простір, у якому фотографія XIX століття зустрічається з можливостями XXI століття. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1095781-u-lvovi-vidkrili-fotovistavku-pro-krajevidi-mista-drugoyi-polovini-xix-st>

Охорона культурної спадщини

Роман Маленков: «На території НаУКМА, можливо, похований гетьман Сагайдачний. Але ми можемо про це і не дізнатися». – Наталія Лебідь

Заступник генерального директора київського науково-методичного центру по охороні пам'яток з питань Державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ» Р. Маленков в інтерв'ю розповідає про гострі проблеми збереження культурної спадщини столиці, виклики воєнного часу та конфлікти довкола історичних пам'яток Подолу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/08/20/759738_roman_malenkov_teritoriyi_naukma.html

Дев'ять київських вітражів про медицину різних епох визнали культурною спадщиною (ФОТО). – Микита Кишиневський

У Києві визнано об'єктами культурної спадщини дев'ять вітражів, що прикрашають медичний корпус на вулиці Загорівській, 1. Ансамбль «Історія медицини» у 1976 році створили художники-монументалісти В. Карась і М. Левханян. Усі скляні деталі для композицій художники виготовляли повністю вручну. Вони самостійно відливали форми, додавали барвники та наносили малюнки на частково затверділе скло. Загалом дев'ять вітражів складаються з понад 1500 таких елементів. Сюжети вітражів показують, як розвивалася медицина у різних культурах світу: від Київської Русі та Давньої Греції до арабських країн і Китаю. На початку 2000-х років унікальний ансамбль серйозно постраждав від господарської діяльності. Кілька вітражів частково демонтували, а замість скляних блоків вставили звичайні вікна. Ще дві композиції наразі повністю закриті для огляду зсередини приміщення. Ситуацію ускладнює і те, що вітражі формально належать трьом різним лікарням, які ділять будівлю. Аби врятувати мистецтво від подальшого знищення, фахівці розробили облікові документи на кожну композицію. Департамент охорони культурної спадщини вже надав вітражам охоронний статус. Тепер документи передали до Мінкульту, щоб офіційно внести ансамбль до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Джерело:

<https://shotam.info/dev-iat-kyivskykh-vitrazhiv-pro-medytynu-riznykh-epokh-vyznaly-kulturnoiu-spadshchynoiu-foto/>

У Мармуровій залі Чернівецького університету відреставрують стіни та колони. – Зоряна Яремишин

Стіни та колони Мармурової зали Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича планують відреставрувати. Гроші на це виділено із залишку гранту від Посольства США в Україні. Ректор навчального закладу Р. Білоскурський розповів, що із посольського гранту залишилося 90

тис. доларів. Також університет використає й власні гроші. «Розроблено проєкт реставрації, який виконували науковці й фахівці з реставрації. За ним розроблено проєктно-кошторисну документацію. Відбувається тендер. Наразі цей проєкт перебуває в Міністерстві культури для того, щоб пройти всі дозвільні етапи. Після цього й відбуватиметься виконання робіт. Я обережно висловлююся про кожен із цих етапів, тому що тут є багато невизначеності», – зазначив ректор. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича є об'єктом ЮНЕСКО. Мармурова зала, яка розташована на другому поверсі Митрополичого корпусу закладу, – одна з найкрасивіших та старовинних зал університету. Останню масштабну реставрацію зали проводили ще у 1960-х роках. Тоді її відновлювали після пожежі під час Другої світової війни. Незначні точкові реставраційні роботи також проводили у 1992 і 2000 роках. У 2021 році університет виграв грант від Посольства США в Україні в розмірі понад 363 тис. доларів, однак через початок повномасштабної війни в Україні роботи відтермінували. Реставрація Мармурової зали розпочалася в травні 2025 року. Впродовж кількох місяців фахівці працювали над стелею, склепіннями та аркою. Стіни та колони не були відреставровані, оскільки не входили в тодішній проєкт. Відкриття оновленої зали відбулося у вересні 2025 року. Докладніше:

https://zaxid.net/u_marmuroviy_zali_chernivetskogo_universitetu_vidrestavruvatimut_stini_ta_koloni_n1644050

У Львові вперше відкриють для відвідувачів найдавнішу готичну кам'яницю XV століття (ФОТО). – Микита Кишиневський

У Львові вперше відкривають для відвідування кам'яницю на вулиці Вірменській, 17. Завдяки новим знахідкам з'ясувалося, що будівля є на 200 років старішою, ніж вважалося раніше. Тривалий час за першими письмовими згадками будинок датували серединою XVII століття (тоді його викупила та перебудувала вірменська родина Еміновичів). Однак під час нещодавньої реставрації, яку проводило девелоперське бюро «Будинки та люди», дослідники виявили багато елементів XV століття. За словами наукового керівника проєкту дослідження О. Рибчинського, загалом будинок має близько десяти періодів розбудови. На кам'яному обрамленні одного з вікон фахівці навіть знайшли сліди масштабної пожежі 1527 року, яка майже повністю знищила готичний Львів. Безплатно оглянути приховані архітектурні деталі можна буде 11 та 12 вересня у межах Днів європейської спадщини у Львові. Екскурсії проводитиме співзасновник девелоперського бюро та ініціатор реставрації О. Курилишин. Докладніше:

<https://shotam.info/u-lvovi-vpershe-vidkryiut-dlia-vidviduvachiv-naydavnishu-hotychnu-kam-ianytsiu-xv-stolittia-foto/>

Туризм

Колочава на Хустщині: закарпатське село визнали одним із найкращих туристичних сіл світу. – Ірина Грабко

Колочава Хустського району отримала міжнародну відзнаку Best Tourism Villages by UN Tourism. Нагороду представникам громади 15 серпня у Києві вручила Генеральна секретарка UN Tourism Шайха Насер Аль-Нувайс. Разом із Колочавою відзнаку отримав Урич на Львівщині. Церемонія стала частиною візиту очільниці UN Tourism до України. За даними Державного агентства розвитку туризму, Колочава є переможницею конкурсу 2025 року, тоді як Урич отримав це визнання у 2024-му. **Довідково:** Best Tourism Villages by UN Tourism – це міжнародна ініціатива ООН Туризм, започаткована у 2021 році, яка покликана привернути увагу до невеликих сільських громад, де туризм допомагає розвивати місцеву економіку, зберігати культуру, традиції та природу. Йдеться не просто про конкурс «найкрасивіших сіл». Експерти оцінюють, наскільки громада вміє перетворювати свої природні та культурні ресурси на сталий туристичний продукт, не втрачаючи власної ідентичності. Серед критеріїв – культурна та природна спадщина, її збереження, економічна й соціальна сталість, екологічність, розвиток туризму, управління, інфраструктура, безпека та доступність. Заявки оцінює незалежна міжнародна консультативна рада. У 2025 році Колочаву обрано серед понад 270 заявок із 65 країн. Загалом того року статус отримали 52 села з різних куточків світу. Докладніше:

<https://khust.rayon.in.ua/news/1095834-kolocava-na-xustshhini-zakarpatske-selo-viznali-odnim-iz-naikrashhix-turisticnix-sil-svitu>

Підтримка України у світі

Британський художник створив 50-метрову картину про підтримку України. – Дар'я Лобанок

Художник із англійського Глостера Рассел Гейнс створив картину «Lines of Resistance» («Лінії спротиву»), в якій розповідає історії українських родин, котрі знайшли новий дім у цьому місті, а також місцевих жителів, які долучилися до волонтерської допомоги та доставки гуманітарних вантажів. 50-метрову картину, присвячену реакції міста на війну в Україні, протягом місяця буде представлено на виставці, після чого її передадуть в Україну. Проте, як зазначив Гейнс, картину не завершено, оскільки історія належить не лише художнику. Її буде доповнено дописами відвідувачів. За задумом, під час показу роботи в Глостері місцеві жителі зможуть залишити послання Україні, а потім українці зможуть у відповідь залишити повідомлення для Глостера, коли картина прибуде туди. За словами художника, робота також розповідає історії гуманітарних працівників, митців, військових і звичайних людей, яких він зустрів під час своїх поїздок Україною. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-glosteri-hudozhnik-stvoriv-kartinu-pro-ukrajinciv-i-viynu-lines-of-resistance-317031/>

Голлівудський актор Лієв Шрайбер відвідав Солом'янський район після атаки рф. – Людмила Онуфреїв

Голлівудський актор Лієв Шрайбер під час візиту до Києва побував у Солом'янському районі, де росія завдала одного зі своїх ударів. Він на власні очі побачив наслідки атаки та наголосив: побачене вкотре демонструє, що росія б'є по цивільній інфраструктурі та мирних жителях. Під час поїздки Шрайбер окремо звернув увагу на потребу України в посиленні протиповітряної та протиракетної оборони. Актор не вперше відвідує Україну після початку повномасштабного вторгнення. Він є амбасадором UNITED24 – державної фандрейзингової платформи, створеної для підтримки України. Шрайбер регулярно привертає увагу міжнародної аудиторії до війни та наслідків російської агресії. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/liyev-shrayber-priyihav-do-ukrayini-vidvidav-solomyanskiy-rayon_n3127276

У Лондоні відкривають російсько-англійську книгарню

Лондонська культурна організація Pushkin House у вересні відкриє книгарню англійською та російською мовами на першому поверсі свого приміщення в районі Блумсбері. Pushkin House Bookshop спроектував російський архітектор А. Бродський, який продовжує жити й працювати в Москві. Організація стверджує, що це «єдина спеціалізована книгарня у Великій Британії, присвячена одночасно російській та англійській літературі, теорії та історії». У книгарні продаватимуть «літературу у вигнанні» від незалежних видавництв, а також сучасні та історичні переклади з України, білорусі, Центральної Азії, Кавказу та країн Балтії, які, за словами власників, дібрали регіональні експерти. Асортимент доповнять двомовні дитячі книжки та сучасна проза й поезія поряд із класикою. Наявний онлайн-каталог показує різний обсяг представлених напрямів. Окрема колекція «Books on Ukraine» налічує 71 позицію англійською – 70 книжок є в наявності, одна розпродана. Колекція «Книги на русском» містить 289 позицій. Окремих колекцій для білорусі, Кавказу чи країн Балтії на сайті немає: книжки про ці регіони представлені в загальних розділах на кшталт Culture, History чи Biography. Приблизно половина позицій у колекції «Books on Ukraine» – художня та поетична творчість українських авторів, видана у 2019–2025 роках: С. Жадана, Г. Крук, А. Куркова, Л. Якимчук, К. Бабкіної та ін. Друга половина – нон-фікшн і репортажі про Україну, написані переважно британськими й американськими журналістами та істориками, зокрема Люком Гардінгом, Енн Епплбаум, Адамом Гітінботомом, Тімом Джудом та Дональдом Рейфілдом. Також у добірці є книжки Мохамеда Зигара та Анни Арутюнян про Україну. Окремо Pushkin House проводить щорічну Pushkin House Book Prize, засновану 2013 року. Премію розміром 10 тисяч фунтів присуджують за найкращу документальну книжку англійською мовою. У правилах премії на 2026 рік зазначали, що до участі допускають «повноформатні нові документальні книжки живих авторів, присвячені росії

та/або територіям, які раніше були відомі як російська імперія та/або радянський союз». Засновники премії зазначають, що вона «дивиться за межі кордонів сучасної росії, охоплюючи досвід тих, чиї рідні землі постраждали від російської імперії та радянського союзу». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-londoni-vidkryiut-rosijsko-anhlijsku-knyharniu/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm